

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8225200006
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8225200006.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Krochtovej a členov senátu JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Romana Lajoša, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: D. E., E. E. D. XX, F., G.: XX XXX XXX, právne zastúpenému: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majernikova 3/A, Bratislava, IČO: 42 185 190, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 1Csp/1/2025- 207 zo dňa 14.07.2025, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok, s výnimkou výroku IX.
- II. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ a „súd“) rozhodol tak, že cit.: I. Súd určuje, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, je bezúročný a bez poplatkov. II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, v bode 04., v časti, v znení: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandátára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 300,- Sk za každý jeden prípad omeškania.“ a v časti, v znení: „V prípade, že dlžník neuhradí včas dve po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, stáva sa celý dlh splatný okamžite a dlžník má možnosť uhradiť dve po sebe idúce splátky spolu so zmluvnou pokutou vo výške 300,- Sk do rúk mandátára v hotovosti alebo poukázať na účet veriteľa s možnosťou návratu platenia podľa pôvodného splátkového kalendára. Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy čiastku 30,- Sk ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojenou do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, v bode 05., v znení: „Dlžník s veriteľom uzatvára súčasne Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ako formu zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením dvoch po sebe idúcich splátok, keď nastáva splatnosť celého dlhu. Vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka preukáže veriteľ skutočnosť, že nastala splatnosť dlhu prehlásením, v ktorom zároveň vyzve zamestnávateľa na vykonanie dohodnutých zrážok. Dlžník dáva výslovný súhlas k tomu, aby veriteľ doplnil do čl. I písm. b) Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov aktuálny zostatok dlhu k dátumu, keď bude uvedená dohoda predložená zamestnávateľovi dlžníka. Dlžník dáva veriteľovi aj súhlas k tomu, aby v jeho mene dopísal do Dohody o zrážkach zo mzdy údaje o jeho aktuálnom zamestnávateľovi v prípade zmeny zamestnávateľa

počas trvania zmluvného vzťahu. Tak isto dlžník súhlasí s tým, aby zamestnávateľ vykonával zo mzdy dlžníka dohodnuté mesačné zrážky až do výšky aktuálnej pohľadávky a poukazyval ich na účet veriteľa. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na dlžníka, ktorý nie je poberateľom mzdy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, v bode 06., v časti v znení: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že v prípade, ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok, zaväzuje sa dlžník zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa, keď sa stal splatný celý dlh, až do dňa jeho uhradenia.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, v bode 09., o tej časti záväzku dlžníka: „že v prípade zmeny adresy, alebo zásadných zmien v osobných pomeroch, túto skutočnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámi veriteľovi. V prípade porušenia tejto povinnosti sa dlžník zaväzuje uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 1000,- Sk do piatich dní od doručenia písomnej výzvy veriteľa.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. VI. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, v bode 13., o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú: „dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. VII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, v bode 18., v časti v znení: „Obidve zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. VIII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, v bode 20., v znení: „Účastníci sa dohodli, že dlžník dáva výslovný súhlas na to, aby mu veriteľ zasielal akékoľvek upomienky, SMS správy na mobilné telefóny a e-mail uvedené v žiadosti o úver alebo v hlavičke tejto zmluvy (upozornenia na termíny splátok, splatnosť celého dlhu a iné skutočnosti).“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. IX. V prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietá. X. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 11 ods. 4, § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 2 písm. d), § 4 ods. 2 a 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z. z.“), § 39, § 52 ods. 1 a 3, § 53 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1 a 2, § 879j zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“), § 137 písm. c) a d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), čl. 3 ods. 1 a 3 smernice Rady 93/13/EHS.

3. Z dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že v predmetnej veci sa žalobkyňa domáha určenia, že úver poskytnutý žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov a určenia neprijateľnosti jednotlivých zmluvných podmienok, čo jej umožňuje právna úprava, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu.

4. V súvislosti argumentáciou žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby súd považujúc túto za nedôvodnú, poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo/127/2017, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať vplyv na

žalobcami uplatnený nárok, a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).

5. K možnosti podania žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého vyplýva, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, nie je žalobou určovacou, pri ktorej by bolo potrebné skúmať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Súd tak považoval podanú žalobu v celom rozsahu za prípustnú.

6. K bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy súd prvej inštancie uviedol, že zmluva o úvere predpokladá záväzok veriteľa, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a záväzok dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Ďalší obsah takéhoto právneho vzťahu (vrátane niektorých otázok týkajúci sa úročenia, úrokov a ich splatnosti) je vo všeobecnosti subsidiárne určený dispozitívnymi normami § 498 a nasl. Obchodného zákonníka (ak strany nedohodnú inak). V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere (čo je aj tento prípad) však zákon pre vznik práva na úroky a poplatky v zmysle § 4 ods. 2 ZoSÚ, okrem písomnej formy zmluvy, vyžaduje aj jej ďalšie obligatórne obsahové náležitosti. Zmluva musí obsahovať okrem iného i ročnú percentuálnu mieru nákladov s tým, že ak nie je uvedená, v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ platí, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže v danom prípade podľa nespochybných a preukázaných tvrdení žalobkyne Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX H. I. XX.XX.XXXX uzavretá medzi stranami, túto náležitosť neobsahovala, poskytnutý spotrebiteľský úver sa preto v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ považuje za bezúročný a bez poplatkov. Tým sa majú na mysli nepochybne všetky úroky a poplatky vzťahujúce sa k tomuto úveru, a žalovaný tak mal právo len na vrátenie poskytnutej sumy. Na základe uvedeného sa súd stotožnil s argumentáciou žalobkyne a výrokom I. určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX, H. I. XX.XX.XXXX, je bezúročný a bez poplatkov.

7. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

8. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium, kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu, pri dojednávaní ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávaní zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok, bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané.

9. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednania spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

10. Občiansky zákonník obsahoval v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania štandardnej formulárovej zmluvy, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa ako spotrebiteľka a ako slabšia strana sporu, nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/19/2021).

11. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval: „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

12. V rozhodnutí Vrchného krajského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006, sp.zn. 7 U 17/06, sa aplikoval výklad, podľa ktorého by zmluvná podmienka, ktorá je predmetom posúdenia, mala byť podrobená možnému najneprijateľnejšiemu výkladu, ktorý sa s ňou spája a aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy.

13. Majúc na zreteli vyššie uvedené východiská súd dospel k záveru, že napadnuté zmluvné ustanovenia sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nakoľko napadnuté zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané, boli zakomponované do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive, pričom ich žalobkyňa nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Žalobkyňa ako spotrebiteľ mala na výber len to, že zmluvu a podmienky by akceptovala alebo nie. Ako slabšia strana nemala žiadnu vyjednávaciu pozíciu.

14. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 4. súd uvádza, že zmluvná pokuta vyžaduje písomnú dohodu jej účastníkov, teda musí byť nepochybne, že predstavuje zmluvný konsenzus oboch účastníkov zmluvy a musí byť nimi podpísaná. To, že dohoda o zmluvnej pokute musí mať písomnú formu, jasne vyplýva z § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade však dohoda o zmluvnej pokute bola zakomponovaná len do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré žalobkyňa nepodpísala. Navyše ich text bol rozsiahly a neprehľadný, dohoda o zmluvnej pokute nebola žiadnym spôsobom zvýraznená a ako už súd uviedol, nepochybne nebola individuálne dojednaná, keďže bola súčasťou formulára spracovanom žalovaným bez možnosti žalobkyne ovplyvniť jeho obsah. Zmluvná pokuta bola stanovená paušálne bez ohľadu na výšku dlhu, a teda umožňuje aj pri nepatrnom omeškaní spotrebiteľa uplatniť voči nemu zmluvnú pokutu v neprimeranej výške. Za neurčitú súd považuje zmluvnú podmienku aj ohľadom platby 30 Sk za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy, keďže sa nekonkretizuje porušenie zmluvných podmienok, čo by mohli viesť k zneužitiu tohto ustanovenia opakovaným zasielaním upomienok aj pri nezávažnom alebo tom istom porušení zmluvnej podmienky. Súd považuje za neakceptovateľné, aby dlžník znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, a ktoré si veriteľ sám určil vopred, pričom výška poplatkov nie je žiadnym spôsobom zdôvodnená. Obdobnú zmluvnú podmienku súd už určil za neprijateľnú v rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 24Csp/79/2022-58 zo dňa 17.10.2022, ktorý bol potvrdený rozsudkom

Krajského súdu v Prešove 9CoCsp/7/2023-101 zo dňa 27.04.2023. Súd sa so závermi týchto rozhodnutí v plnom rozsahu stotožňuje.

15. Súd nevyhovел žalobe v časti týkajúcej sa vyhlásenia uvedenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú v rozsahu: „Ostatné splátky je dlžník povinný platiť podľa splátkového kalendára naďalej vkladovými lístkami alebo prevodnými príkazmi.“. Predmetná časť zmluvnej podmienky podľa názoru súdu nepredstavuje dojednanie spôsobujúce hrubú nevyváženosť dodávateľsko - spotrebiteľského vzťahu medzi stranami v neprospech žalobkyne, založeného zmluvou o úvere, pričom zástupca žalobkyne ani po výzve súdu na pojednávaní neuviedol skutočnosti preukazujúce opak. Súd preto v tejto časti žalobu zamietol ako nedôvodnú.

16. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 5., súd uvádza, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovací inštitút podľa § 551 OZ. Nič však nebráni súdu, aby dohodu o zrážkach zo mzdy ako zmluvnú podmienku podrobil prieskumu podľa čl. 1 ods. 2 Smernice Rady č. 93/1/EHS. Či sporná podmienka odráža „záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenie“, je potrebné vzhľadom na cieľ uvedenej smernice (ochranu spotrebiteľa proti nekalým podmienkam obsiahnutým v zmluvách, ktoré so spotrebiteľmi uzavreli predajcovia alebo dodávatelia), vykladať reštriktívne. Dohoda o zrážkach zo mzdy bez súdnej kontroly, kedy spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť, je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou výraznú nerovnováhu v postavení zmluvných strán. Z obsahu zmluvy nepochybne vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú je spotrebiteľ nútený podpísať. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy, ako neoddeliteľnej súčasti formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru, je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly, nárokov uplatnených veriteľom, na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok.

17. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi siahnuť po majetku spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uplatnené nároky uplatňuje z neprijateľných zmluvných podmienok, čím je spôsobená hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nespochybňuje legitimitu a opodstatnenosť inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy upraveného v Občianskom zákonníku, avšak nie je možné prehliadnuť ani jeho zneužiteľnosť, keď nie je zaručená objektivita pri vyhodnotení výšky dlhu, ale výška dlhu väčšinou kopíruje subjektívnu predstavu veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu najmä za existencie nebezpečenstva, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Zmluvná podmienka týkajúca sa dohody o zrážkach zo mzdy (bod 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere) spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ). Súd ju preto vyhlásil za neprijateľnú.

18. K napádanej zmluvnej podmienke uvedenej v bode 6. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru - určenie výšky úrokov z omeškania (91,25% ročne), súd uvádza, že toto dojednanie je v rozpore s kogentnými ustanoveniami nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (ku dňu uzavretia zmluvy výška úrokov z omeškania 9 % ročne) je podľa súdu neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dojednanie úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa, keď sa celý dlh stal splatným až do jeho uhradenia, považuje súd za absolútne neplatné dojednanie v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania vo výške 0,25 % denne nemôže súd vyhodnotiť inak ako úrok úžerný a v rozpore s dobrými mravmi, a teda ako taký absolútne neplatný. Súd preto vyhovel žalobe aj čo do určenia neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky.

19. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 09., aj ohľadom tohto dojednania súd dospel k záveru, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Sporná zmluvná podmienka podľa názoru súdu nie je formulovaná určito a zrozumiteľne, ostáva totiž len na posúdení veriteľa, ktoré zmeny v osobných pomeroch žalobkyne považuje za zásadné, ktoré

by mala žalobkyňa oznámiť. Navyše samotný vznik akejkoľvek skutočnosti ohrozujúcej pohľadávku veriteľa neznamena, že žalobkyňa by sa nedokázala s ňou vypořadať. Zanedbateľné nie je ani to, že súd nevzhladol praktický význam splnenia tejto povinnosti, ktorá nemôže ovplyvniť už daný záväzok žalobkyne vyplývajúci zo zmluvy. Nemožno súhlasiť s tým, že by sporná zmluvná podmienka bola v súlade so zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách, pretože tento zákon vo vzťahu k fyzickej osobe, čo nepochybne je aj spotrebiteľ, žiadne podobné povinnosti neukladá. Preverovanie bonity spotrebiteľa sa vyžaduje pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nemá teda žiadne právne a ani faktické opodstatnenie preskúmať pomery (bonitu) spotrebiteľa po uzavretí úverovej zmluvy a ponechať aktivitu na spotrebiteľa a ešte s neurčitými podmienkami, keď nie je konkretizované, čo spotrebiteľ by mal hlásiť. Napadnuté zmluvné podmienky upravujú povinnosť pre spotrebiteľa nie dostatočne určito, čo by znamenalo, že bolo by len na posúdení veriteľa, čo podľa jej názoru mal spotrebiteľ nahlásiť. Prípadná argumentácia, že záujmom veriteľa pri dodržaní týchto zmluvných podmienok je pomôcť klientovi a v prípade jeho finančných problémov dohodnúť si iný splátkový kalendár, by bola podľa názoru súdu pochybná. Z obsahu tejto zmluvnej podmienky jasne vyplýva, že jej účelom nie je pomoc klientovi, ale práve opačne, zdôrazňuje záväzok klienta na zaplatenie zmluvnej pokuty v prípade porušenia neurčitej zmluvnej povinnosti. Toto ustanovenie teda slúži výlučne záujmom veriteľa. Súd navyše vo vzťahu k dojednaniu o zmluvnej pokute uvádza, že zmluvná pokuta vyžaduje písomnú dohodu jej účastníkov, teda musí byť nepochybne, že predstavuje zmluvný konsenzus oboch účastníkov zmluvy a musí byť nimi podpísaná. To, že dohoda o zmluvnej pokute musí mať písomnú formu, vyplýva z § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade však dohoda o zmluvnej pokute bola zakomponovaná len do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré žalobkyňa nepodpísala. Navyše ich text bol rozsiahly a neprehľadný, dohoda o zmluvnej pokute nebola žiadnym spôsobom zvýraznená a ako už súd uviedol, nepochybne nebola individuálne dojednaná, keďže bola súčasťou formulára spracovanom žalovaným bez možnosti žalobkyne ovplyvniť jeho obsah. Zmluvná pokuta bola stanovená paušálne, bez ohľadu na závažnosť porušenia (konštatovanej neurčitej) zmluvnej povinnosti, a teda umožňuje aj pri nepatrnom omeškaní spotrebiteľa uplatniť voči nemu zmluvnú pokutu v neprimeranej výške.

20. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 13., súd poukazuje na to, že dojednanie poplatku v bode 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve o úvere za úkony bližšie nešpecifikované, je ustanovením nejasným a neúmerne vysokým. Poplatok nie je dostatočne špecifikovaný, nie je uvedený, aké náklady mal žalovaný s vypracovaním a uzavretím zmluvy, aké mal náklady na administratívu. Takáto zmluvná podmienka je neprijateľná, keďže toto ustanovenie je neurčité, nesprávne a klamlivé. Ako súčasť formulára zmluvy nebola táto zmluvná podmienka individuálne dojednaná a svojou výškou na jednej strane a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavuje neprijateľnú podmienku.

21. K zmluvnej podmienke týkajúcej sa výlučnej aplikácie Obchodného zákonníka na právny vzťah medzi stranami vyplývajúci zo zmluvy o úvere, súd uvádza, že ide o zmluvné ustanovenie, ktoré je v rozpore s aktuálnou právnou úpravou, a to § 52 ods. 2 vetou treťou Občianskeho zákonníka, ktorý bol doplnený o túto vetu zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2015. Ide o zmluvnú podmienku, ktorá nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy v neprospech spotrebiteľa, keďže vylučuje použitie Občianskeho zákonníka, ktorého úprava v zásade je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, napr. v ustanoveniach o odstúpení od zmluvy, premlčaní alebo úrokoch z omeškania. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na právny záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3MCdo/14/2014 z 21.04.2015, podľa ktorého vzhľadom na to, že zákon č. 102/2014 Z.z. neobsahuje prechodné ustanovenie k § 52 ods. 2 vete tretej, toto ustanovenie sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti danej právnej normy. Zároveň však súd poukazuje aj na už citovaný § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto táto zmluvná podmienka je v rozpore s citovaným ustanovením. Zmluvnou podmienkou bolo upravené, že všetky vzťahy bez výnimky medzi účastníkmi zmluvy sa budú riadiť Obchodným zákonníkom, hoci nepochybne uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, ktorá sa posudzuje v zmysle noriem občianskeho práva. Obchodný zákonník pritom neobsahuje úpravu neprijateľných zmluvných podmienok, a teda možno dospieť k záveru, že cieľom dojednania tejto zmluvnej podmienky zo strany žalovaného, ktorý ju predformuloval, bolo znemožnenie aplikácie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa. Nepochybne preto aj táto zmluvná podmienka, ktorá je navyše v rozpore s aktuálnou právnou úpravou, naplní všetky atribúty neprijateľnosti v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto aj v tejto časti súd žalobe vyhovel. Obdobnú zmluvnú podmienku súdy už určili právoplatnými rozsudkami za neprijateľnú (napr.

rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 32Csp/136/2019-85 z 31.03.2021, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/22/2021 z 20.01.2022).

22. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXXX, H. I. XX.X.XXXX, v bode 20. už bola v minulosti posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ a súd nevidí dôvod na odklon od odôvodnenia uvedených rozhodnutí, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje a na tieto zároveň poukazuje. Súd ďalej konštatoval: „K zmluvnej podmienke týkajúcej sa zasielania upomienok, SMS správ, emailov odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že ide o podmienku, ktorá je objektívne spôsobilá vyvolať stav hrubej nerovnováhy práv a povinností zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže je formulovaná bez akéhokoľvek obmedzenia zo strany žalovaného. Mohla by preto viesť k tomu, že žalovaný by neúmerne obťažoval spotrebiteľa množstvom odoslaných upomienok a správ ich frekvenciou a časom, keďže podmienka pripúšťa túto komunikáciu aj v dňoch pracovného pokoja, či sviatkoch, aj v nočných hodinách. Takto široko formulovaná zmluvná podmienka a jej realizácia by mohla viesť aj k rozporu so zákonom, konkrétne s § 9a ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Toto ustanovenie totiž zakazuje akýmkoľvek spôsobom kontaktovať alebo obťažovať spotrebiteľa počas sviatkov, dní pracovného pokoja alebo v pracovných dňoch po 18.hod. Sporná zmluvná podmienka teda môže predstavovať agresívnu obchodnú praktiku upravenú v § 9 zákona č. 250/2007 Z.z. a keďže pre posúdenie neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky postačuje to, ak objektívne je spôsobilá vyvolať stav hrubej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, teda bez ohľadu na pôsobenie tejto klauzuly v skutkových okolnostiach konkrétneho prípadu, súd považoval za dôvodné vyhovieť žalobe o určenie jej neprijateľnosti.“ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/4/2023 z 31.05.2023). Táto zmluvná podmienka umožňuje skutočne zasielať upomienky žalovanému či už písomné alebo elektronické, prípadne vo forme SMS správ žalobkyni bez obmedzenia, teda v ktorýkoľvek deň a hodinu, čo je zjavne neprimerané, teda ide podľa názoru súdu o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

23. Pokiaľ žalovaný v tvrdil, že žalobkyňa mala možnosť od úverovej zmluvy odstúpiť, uvedené svedčí skôr o tom, že žalovaný sa spoliehal na nečinnosť spotrebiteľa, ktorý takýto úkon neučiní. Súdny takémuto konaniu žalovaného nemôžu poskytnúť ochranu, lebo je v rozpore s účelom a cieľom Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorý sleduje čo najúčinnejšiu ochranu práv spotrebiteľov ako slabšej zmluvnej strany.

24. Súd prvej inštancie zdôraznil, že pre rozhodnutie v predmetnej veci nie je podstatné to, či žalobkyňa niečo uhradila z poskytnutého úveru. Tým, že súd určil, že konkrétne zmluvné podmienky sú neprijateľné, neznamená, že tým zanikla aj povinnosť žalobkyne poskytnuté finančné prostriedky žalovanému zaplatiť.

25. K námietke žalovaného o zjavnom zneužití práva žalobkyne (šikanóznom výkone práva) súd uvádza, že v priebehu konania nezistil, že by žaloba bola podaná v rozpore so svojou podstatou - vylúčenie neprijateľnosti zmluvných podmienok z právneho vzťahu strán sporu, príp. posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Z vykonaného dokazovania ani z okolností prípadu nevyplýva, že by žaloba bola podaná napr. z dôvodu úmyslu škodiť žalovanému. Aj táto námietka žalovaného je tak podľa názoru súdu nedôvodná.

26. Súd nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu procesného úspechu nemal priznať. Žalobkyňa sa legitímne domáhala v súlade s právnym poriadkom ochrany svojich spotrebiteľských práv. O trovách konania preto súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko súd uplatnenému nároku žalobkyne vyhovel v plnom rozsahu (s výnimkou nepatrných častí jednej zmluvnej podmienky), priznal jej voči procesne neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

27. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

28. Žalovaný namietal, že z jeho strany nedošlo k bezdôvodnému obohateniu. Tvrdil, že nárok žalobcu zo zmluvy o úvere sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 26.07.2019, ktorá začala plynúť dňa 26.07.2017, kedy žalobkyňa poukázala na účet žalovaného splátku nad rámec

sumy istiny. V celom rozsahu sa stal nárok zo zmluvy premlčaný dňa 26.07.2020, keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 16.12.2024.

29. Žalovaný namietal, že v zmysle VPPÚ sa zmluvné strany dohodli na tom, že ich vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Okrem iného nie je možné aplikovať ustanovenia, ktorými argumentuje žalobkyňa, nakoľko zmluva bola uzatvorená v čase, keď sa považovala za absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka. Je to kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa dohodu strán o voľbe predpisu, ktorým sa budú ich ďalšie právne vzťahy riadiť. Keďže po vzájomnej dohode zmluvu uzatvorili podľa Obchodného zákonníka, aplikácia Občianskeho zákonníka, či iných zákonov, ktoré slúžia prioritne na ochranu spotrebiteľa, je vylúčená. „Spornú“ zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobkyni nemožno priznať právny status spotrebiteľa. Pokiaľ táto tvrdila, že žalovaný ju „donútil“ na uzatvorenie zmluvy o úvere v postavení živnostníka, možno to považovať len za účelové vyjadrenia, ktoré nie je možné akceptovať. Žalobkyňa nebola žiadnym spôsobom k podpisu zmluvy o úvere ako aj ďalších listín s ňou súvisiacich, donútená a podpisy činila bez akéhokoľvek psychického, či fyzického nátlaku. Vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa. Nakoľko zmluva o úvere nie je zmluvou spotrebiteľskou, nemožno ju posudzovať z hľadiska toho, či obsahuje všetky obligatórne náležitosti spotrebiteľských zmlúv, a tým ju určiť za bezúročnú a bez poplatkov a rovnako nemôže byť predmetom skúmania z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok.

30. Odvolateľ argumentoval aj tým, že žaloba, ktorou sa domáha žalobca určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nie je formulovaná ako žaloba na určenie, či tu právo je alebo nie je, ale je formulovaná ako žaloba na určenie právnej skutočnosti (neprijateľnosti), ktorej prípustnosť je založená osobitným predpisom. V tomto prípade však zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva výslovná možnosť takúto žalobu podať. Rovnaký názor vyslovil aj Okresný súd Žilina, ktorý rozsudkom sp. zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 07.06.2017 žalobu zamietol, nakoľko žalobca sa domáhal určenia právnej skutočnosti, ktorá nevyplývala z osobitného právneho predpisu (čo je základnou podmienkou určovacej žaloby). Vychádzajúc z vyššie uvedeného výkladu § 137 písm. d) CSP tak súd dospel k záveru o procesnej neprípustnosti žaloby o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je neplatná. Žalovaný súčasne dodal, že v danej veci ide o naplnenie čl. 5 CSP, teda o zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu.

31. Dlužník svojim podpisom potvrdil, že bol pred uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy osobitne poučený o dôsledkoch jej uzatvorenia, pričom táto dohoda obsahuje miesto na vyznačenie prejavu vôle. Vyjadrenie vôle sa nachádza na konci Dohody o zrážkach zo mzdy, a teda nejde o vnorený text, ktorý je nečitateľný, prípadne nezrozumiteľný. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje jej odmietnutie zo strany dlžníka. Tým, že zmluvné strany výslovne prejavili vôľu uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá tvorí samostatnú listinu tak, že ju podpísali, došlo k jej individuálnemu dojednaniu a z toho dôvodu ju nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku. Skutočnosť, že žalobkyňa kvalifikovaným spôsobom prejavila vôľu uzatvoriť Dohodu o zrážkach zo mzdy, ešte samo o sebe nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne.

32. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“). Priamo na prednej strane Zmluvy o úvere sa uvádza, že dlžník súhlasí so Všeobecnými podmienkami pre poskytnutie úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Vzhľadom na túto skutočnosť je nepochybné, že dlžník podpisom Zmluvy o úvere jednoznačne prejavuje svoju vôľu byť viazaný aj VPPÚ. Z uvedeného vyplýva, že uzatvorenie Zmluvy o úvere samostatne bez toho, aby prejav vôle zahŕňal aj vôľu byť viazaný VPPÚ, neprichádza do úvahy. Niet pochybností o tom, že zmluvné vzťahy uzatvárané medzi dodávateľom a fyzickou osobou nepodnikateľom, spĺňajú požiadavku spotrebiteľského právneho vzťahu. Pokiaľ je ale predmetom tohto vzťahu účelovo poskytnutý úver, potom vzhľadom na ustanovenie § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch nejde o spotrebiteľský úver a na tieto zmluvné vzťahy (úverové zmluvy) nemožno citovaný právny predpis aplikovať.

33. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. Žalobkyňa podala k odvolaniu žalovaného vyjadrenie, v ktorom poukázala na § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy: „Spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.“ S účinnosťou už od 01.07.2001 Slovenská republika ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z. v čl. 7 ods. 2 Ústavy SR prijala inter alia aj záväzky náležite transponovať smernice EÚ a v aplikačnej praxi aj naplňať ciele týchto smerníc po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie. V oblasti ochrany spotrebiteľa (najmä finančného spotrebiteľa) EÚ prijala viaceré právne záväzne akty. Vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným vznikol po vstupe Slovenska do Európskej únie, t. j. po 01.05.2004. Spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným má bezpochyby tzv. formulárový charakter. Ide o vopred pripravenú predtlač žalovaného, do ktorej len žalobkyňa dopísala svoje údaje. Všetky zmluvné podmienky predstavovali diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich. Žalobkyňa tiež uviedla, že zmluvu uzavrela ako spotrebiteľ so žalovaným ako právnickou osobou, ktorý poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa dodala, že nie je podnikateľom a ani ním nikdy nebola. Poskytnuté peňažné prostriedky použila na svoje bežné potreby. Za bezpredmetnú považovala námietku premičania vznesenú žalovaným, nakoľko sa v konaní vydania bezdôvodného obohatenia nedomáhala. Vo vzťahu k námietkam o procesnej neprípustnosti určovacej žaloby poukázala na svoje vyjadrenie zo dňa 06.03.2025. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

35. Ďalšie vyjadrenia neboli do odvolacieho konania podané.

36. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a násl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo v súlade s § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove.

37. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

38. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci. V rámci toho zisťoval, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS/78/05).

39. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci, je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené

procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Táto odvolacia námietka naplnená nebola.

40. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu vecí súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (*quaestio iuris*) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.9.2021). Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

41. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie zdôvodnil v rozsahu, ktorý obostojí v konfrontácii s požiadavkami kladenými na kvalitu súdnych rozhodnutí. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie súdu prvej inštancie. Vzhľadom na to, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvoinštančné konanie a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku a len na doplnenie jeho správnosti dodáva:

42. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným ako vzťahom spotrebiteľským, pre ktorý je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ v prevažnej miere nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť.

43. Cieľom spotrebiteľského práva je zvýšená ochrana slabšej strany záväzkového vzťahu, ktorou je nepochybne spotrebiteľ, pričom východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na všetky podmienky, za ktorých dochádza ku vzniku záväzkovo-právneho vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa a tiež so zreteľom na to, že dodávateľ má možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, čo aj v reálnom živote uskutočňuje, a to prostredníctvom formulárových zmlúv.

44. Žalovaný namietal, že zmluvu nemožno považovať za spotrebiteľskú, pretože žalobkyňa v nej sama prehlásila, že ju uzatvára v postavení živnostníka a vyjadrenia, že ju k tomu žalovaný donútil, považuje za účelové.

45. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nevyplýva, aby žalobkyňa ako dlžníčka pri uzatváraní zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo v rámci výkonu svojho zamestnania. V zmluve o úvere je označená ako fyzická osoba (menom, priezviskom, rodným číslom). Nevedno, odkiaľ žalovaný čerpal, ak uviedol, že žalobkyňa uzavrela zmluvu ako živnostník. Takýto údaj zo zmluvy vôbec nevyplýva. Navyše je potrebné uviesť, že s prihliadnutím na možný výskyt zapierania naozajstného účelu uzatvorenia zmluvy o úvere, nesie v prípade pochybností, či skutočne

ide o spotrebiteľskú zmluvu, dôkazné bremeno preukázania nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ.

46. V naznačených súvislostiach odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-497/13 Faber, podľa ktorého vnútroštátny súd rozhodujúci v spore týkajúcom sa zmluvy, ktorá by mohla patriť do pôsobnosti tejto smernice, je povinný overiť hneď, ako disponuje právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel alebo nimi môže disponovať na základe jednoduchej žiadosti o bližšie vysvetlenie, či kupujúci môže byť kvalifikovaný ako spotrebiteľ. Súčasne odvolací súd zdôrazňuje, že dôkazné bremeno na preukázanie tvrdenia, že úver bol poskytnutý na výkon podnikania alebo zamestnania žalobcu, zaťažuje toho, kto túto skutočnosť tvrdí, v danom prípade žalovaného. Žalovaný v priebehu konania nepreukázal opak, hoci s poukazom na rozhodovaciu činnosť Súdneho dvora EÚ a v kontexte svojich námietok bol povinný vlastné tvrdenia preukázať.

47. K námietke žalovaného o tom, že právny vzťah medzi ním a žalobkyňou sa má posudzovať podľa noriem obchodného práva, odvolací súd uvádza, že toto dojednanie bolo súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, podľa ktorého právne vzťahy sa mali v súlade s ust. § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka spravovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Ustanoveniami Obchodného zákonníka sa mali riadiť vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným bez akýchkoľvek výnimiek. Obchodný zákonník pritom úpravu neprijateľných zmluvných podmienok neobsahuje. Z uvedeného je potrebné uzavrieť, poznajúc dlhoročnú prax žalovaného, že dojednanie o výlučnej aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka sledovalo vylúčenie aplikácie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa na vzniknutý právny vzťah. Z tohto pohľadu neobstojí ani argument žalovaného o tom, že išlo o dohodu medzi stranami sporu, pretože táto bola obsiahnutá vo všeobecných ustanoveniach, bez akejkoľvek možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah formulároveho dokumentu. Preto táto zmluva nemôže byť považovaná za absolútny obchod. Ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže na jej základe podnikateľ – žalovaný poskytol peňažné prostriedky žalobkyňi ako dlžníkovi – fyzickej osobe. Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby sa na daný záväzkový vzťah aplikoval zákon č. 258/2001 Z. z., čo súd prvej inštancie správne právne posúdil. Navyše zo zmluvy ani nevyplýva, aby žalobkyňa zmluvu uzavrela v postavení živnostníka, resp. na výkon povolania.

48. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pre formulárové zmluvné dojednania je typické to, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla ich obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač. Spotrebiteľ teda buď prijme zmluvu, ktorú dodávateľ dopredu pripravil a predformuloval zvyčajne vo svoj prospech, alebo zmluvný vzťah nevznikne. V takomto prípade je spotrebiteľ - žalobkyňa slabšou zmluvnou stranou, a to z hľadiska informovanosti i vyjednávacej pozície.

49. V judikatúre Súdneho dvora EÚ bola ochrana spotrebiteľa zavedená smernicou Rady 93/13/EHS spočívajúca na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, v dôsledku čoho súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Súdny dvor tiež vo svojej judikatúre konštatoval, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Pohotovosť, EU:C:2014:101, bod 39 a citovaná judikatúra; Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282 bod 39 a citovaná judikatúra, ako aj E. B. a J. K., C-169/14, EU:C:2014:2099, bod 22).

50. Žalovaný ďalej namietal, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, aby žalobkyňa mohla podať žalobu o určenie právnej skutočnosti (o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok), pretože podľa jeho názoru je predmetná žaloba žalobou podľa § 137 písm. d) CSP.

51. Žaloba, ktorou sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, je osobitným druhom žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vychádza totiž z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Je založená na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi. Kladným rozhodnutím o takejto žalobe

sa priamo nedeclaruje (ne)existencia práva, ale sa deklaruje existencia nečestnej podmienky, ktorá je v spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku. Možno ju uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy a odlišným je aj účel, ktorému má slúžiť (jej cieľom je zabrániť používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky).

52. Žaloba o vyslovenie, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, je neprijateľná, je osobitným právnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa, a to obdobne, ako je napríklad v prípadoch ochrany pred diskrimináciou považovaná za takýto osobitný právny prostriedok ochrany práva žaloba o vyslovenie, že bolo porušené právo žalobcu na rovnaké zaobchádzanie, alebo v prípadoch ochrany osobnostných práv žaloba o vyslovenie, že určitý výrok je nepravdivý, resp., že bolo určitým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv. Povaha takejto žaloby ako osobitného právneho prostriedku ochrany spotrebiteľa (a teda nie ako určovacej žaloby) bola naznačená už v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo 14. septembra 2016 sp. zn. 6Cdo/389/2015. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva, konštatoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (k tomu pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

53. Žalovaný súčasne namietal, že podľa jeho názoru ide o žalobu, ktorá vykazuje známky zneužitia práva, a preto nemôže požívať právnu ochranu. Okrem toho, že žalovaný bližšie nešpecifikoval, v čom by malo tkvieť zneužitie práva spotrebiteľom, odvolací súd pripomína, že z jeho činnosti mu je známe, že žalovaný dlhodobo ignoruje právnu úpravu zameranú na ochranu spotrebiteľov. Žalovaný zneužíva svoje právo ako veriteľ, pretože viackrát v priebehu rokov boli judikované všetkými súdmi rôznych inštancií porušenia práv spotrebiteľov, vrátane upozornenia Európskej komisie vo vzťahu k Slovenskej republike na riešenie ochrany spotrebiteľov práve v otázke zneužívania veriteľských práv touto spoločnosťou. Úmysly žalovaného obohacovať sa na úkor spotrebiteľov, sú zrejmé, lebo táto spoločnosť má vedomosť z judikovaných rozhodnutí o svojom zneužití práva, či využívaní neprijateľných zmluvných podmienok. Od dodávateľa, ktorý je v spotrebiteľských vzťahoch v značne silnejšom postavení ako spotrebiteľ, sa vyžaduje, aby k tvorbe zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách pristupoval v súlade s dobrými mravmi.

54. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na odôvodnenie súdu prvej inštancie obsiahnuté v bode 71. napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje.

55. Vo vzťahu k Dohode o zrážkach zo mzdy žalovaný tvrdil, že žalobkyňa na vyznačenom mieste v zmluve prejavila svoju vôľu danú dohodu uzavrieť. Ďalej namietal, že v prípade dohody nejde o vnorený text, ktorý by bol nečitateľný alebo nezrozumiteľný, keďže bola obsiahnutá na samostatnej listine. Okrem toho namietal, že dohoda umožňovala jej odmietnutie.

56. Odvolací súd uvádza, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a vôbec neobsahovala miesto na vyznačenie prejavu vôle. Taktiež nebola obsiahnutá na samostatnej listine, ako tvrdil žalovaný.

57. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola v čase uzavretia zmluvy, ako aj v súčasnosti, upravená napr. v Občianskom zákonníku ako zabezpečovací prostriedok v záväzkových vzťahoch, ktorý slúži na zabezpečenie úhrady pohľadávky. Jej neprijateľnosť súd nevzhliadol v tom, že bola uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ale v spôsobe, akým bola dojednaná. Je nepochybné, že žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla nijako ovplyvniť jej obsah. Navyše žalovaný nepreukázal, že si splnil informačnú povinnosť a poučil žalobkyňu o následkoch jej uzavretia. Neprijateľnosť dohody o zrážkach zo mzdy spočíva v tom, že umožňuje veriteľovi bez exekučného titulu a bez súdnej kontroly siahnuť na mzdu, resp. plat dlžníka, a to vo výške pohľadávky určenej veriteľom a v súlade s jeho predstavami.

58. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že žalobkyňa mala možnosť Dohodu o zrážkach zo mzdy odmietnuť, uvedené svedčí skôr o tom, že žalovaný sa spoliehal na nečinnosť spotrebiteľa, ktorý takýto úkon neučiní, ak

mieni získať úver. Súdy takémuto konaniu žalovaného nemôžu poskytnúť ochranu, lebo je v rozpore s účelom a cieľom Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorý sleduje čo najúčinnejšiu ochranu práv spotrebiteľov ako slabšej zmluvnej strany.

59. Z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017 zo dňa 26.10.2017 vyplýva aj toto: „Je potrebné si uvedomiť, že žalobca sa pri realizácii dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka, resp. spoludlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či inou nezávislou inštitúciou. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikateľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a tento nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu podnikateľa navyše zainteresovaného vo vlastnej veci a o vlastnom zisku. Tieto okolnosti opodstatňujú obzvlášť obozretnosť pri vykonávaní ex offo súdnej kontroly čestnosti dohody o zrážkach zo mzdy.“

60. Z rozhodovacej praxe súdov sú známe praktiky kontraktačného procesu medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi, ktoré sú v rézii dodávateľov, ktorí zmluvné podmienky diktujú bez toho, aby ich spotrebiteľ mohol vnášaním osobitostí ovplyvniť. Ide jednoznačne o typizované formulárové zmluvy, ktoré sledujú jednoznačný prospech dodávateľa a do nevýhodnejšieho svetla stavajú spotrebiteľa. V okolnostiach takýchto prípadov si spotrebiteľ uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy nevymieňuje a individuálne nedojednáva, čo bol aj prípad žalobkyne. Dohoda o zrážkach zo mzdy sa tak stáva rutinnou súčasťou zmluvných dojednaní bez toho, aby spotrebiteľ mohol obsah týchto dojednaní ovplyvniť.

61. K uvedenej argumentácii odvolací súd dodáva, že predmetná, resp. obdobná zmluvná podmienka bola v mnohých konaniach opakovane judikovaná ako neprijateľná (pozri napr. rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/50/2024 zo dňa 14.10.2024, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoCsp/2/2025 zo dňa 26.03.2025, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/180/2024 zo dňa 25.03.2025 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoCsp/9/2025 zo dňa 19.06.2025 a iné).

62. Pokiaľ ide o námietku odvolateľa o tom, že žalobkyňa prejavila vôľu byť viazaná Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru a že bez súhlasu žalobkyne byť nimi viazaná, by zmluva o úvere nevznikla, odvolací súd uvádza, že nebolo preukázané, aby sa žalobkyňa so všeobecnými podmienkami skutočne pred uzavretím zmluvy oboznámila. Z doterajšej rozhodovacej činnosti je známe, že priebeh kontraktačných procesov dodávateľov so spotrebiteľmi je vo všeobecnosti poznačený rýchlosťou a nedôslednosťou pri poučení spotrebiteľov. Je nepochybné, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru majú formulárový charakter bez možnosti spotrebiteľa akýmkoľvek spôsobom do nich zasiahnuť. Navyše dodávateľ, ktorého v okolnostiach takýchto prípadov zaťažuje bremeno dôkazu, nepreukázal, že žalobkyňa obsah týchto všeobecných dojednaní a ich právne následky ozrejnil.

63. K námietkam odvolateľa o tom, že z jeho strany nedošlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne, odvolací súd uvádza, že takáto skutočnosť nebola predmetom posudzovania zo strany súdu prvej inštancie, pretože žalobkyňa si nárok na plnenie z bezdôvodného obohatenia v konaní vôbec neuplatnila. Z tohto dôvodu sú bezpredmetné aj námietky žalovaného o premlčaní nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Je potrebné zdôrazniť, že predmetom sporu bolo určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

64. Vychádzajúc z obsahu odvolania žalovaného je zrejmé, že tento sa na viacerých miestach minul s podstatou veci a predmetom sporu (napr. námietka o uzavretí zmluvy so žalobkyňou ako podnikateľkou, námietka premlčania vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia), čo tiež svedčí o produkovani obsahovo totožných opravných prostriedkov bez reakcie na okolnosti konkrétnej veci.

65. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že odvolacie námietky žalovaného nie sú dôvodné a skutočnosti uvedené v jeho odvolaní neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom

rozsahu, s výnimkou výroku IX., ktorý odvolaním napadnutý nebol (vychádzajúc z obsahu odvolania), podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

66. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný v odvolacom konaní úspešný nebol. V odvolacom konaní bola v celom rozsahu úspešná žalobkyňa, a preto jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči neúspešnému žalovanému. Zároveň odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti pre aplikáciu § 257 CSP, pričom žalovaná žiadne tvrdenia a dôkazy v naznačenom smere neprodukovala.

67. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).